

ПАМ'ЯТКА НАСЕЛЕННЮ

Чадний газ: небезпека і захист від неї

ПОРАДИ ПРИ ОТРУЄННІ ЧАДНИМ ГАЗОМ

Оксид вуглецю (CO) – або інакше, чадний газ – із-за багаточисельних отруєнь ним людей на виробництві і в побуті став досить відомою отрутою.

При пожежах, шляхом горіння деревини, тканини, паперу і сучасних полімерних матеріалів виділяється велика кількість токсичних речовин, в тому числі і чадного газу.

Чадний газ не має ні кольору, ні запаху. Дія цього газу призводить до зсідання гемоглобіну крові, тобто порушується механізм переносу кисню з легень до тканин та вуглекислого газу з тканин в легені. Виникає дефіцит кисню в крові та тканинах, що у великих концентраціях загрожує втратою свідомості, а також може спричинити летальний наслідок.

Дим від куріння тютюну теж є джерелом чадного газу. Чимала кількість цього газу міститься й у вихлопах автомобільних двигунів. Звичайно, обсяги цих джерел недостатні для того, аби “учадіти до смерті”. Незначні дози чадного газу спричинюють головний біль, кисневе голодування, у разі тривалого впливу – виникає розлад серцево-судинної системи, починається розвиток атеросклерозу.

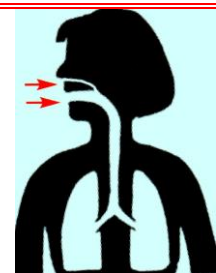
Сільські жителі з дитячого віку знають, що чадний газ (оксид вуглецю – CO) потрапляє у житлове приміщення або лазню, якщо передчасно закрити пічну заслінку. А це може коштувати життя людині. Але, на жаль, трапляються випадки, коли люди нехтують елементарними правилами, тим самим піддаючи себе та інших небезпеці. Тому, перебуваючи в селі, на дачі, ніколи не можна забувати головне правило: доки на тліючому вугіллі видно блакитні вогники, закривати заслін **смертельно небезпечно**. Взагалі, економія тепла ніколи не повинна заважати безпеці, тобто – вентиляції.

Оксид вуглецю утворюється і під час неповного згорання природного газу. Це означає, якщо на кухні чи у ванній (з газовою колонкою) погана вентиляція, смерть може наступити непомітно і швидко. Особливо небезпечно палити газ при поганій тязі в газовій колонці. Отже, рекомендується частіше перевіряти тягу запаленим сірником.

Слід твердо пам'ятати, що оксид вуглецю не затримується ні сухою, ні вологою тканиною, ні респіратором, і навіть, звичайним протигазом. Тому людина повинна **негайно** покинути загазоване приміщення. А щоб дійсно захиститися необхідно до звичайного протигазу використовувати спеціальний гопкалітовий патрон (який також має обмежений час дії).

Ознаки отруєння:

запаморочення, слабкість, нудота, біль у грудях, іноді сухий кашель, шум у вухах, послаблення зору, сльози. При таких ознаках треба негайно залишити приміщення. Важке отруєння призводить до судом, блювоти, непритомності, нарешті – до втрати свідомості та зупинки серця.

**Основні шляхи
потрапляння
продуктів горіння
до організму людини**

Перша допомога при отруєнні чадним газом:

Допомога повинна бути швидкою і кваліфікованою.

Необхідно терміново викликати машину "швидкої медичної допомоги". До приїзду лікарів дотримуватись принципів надання першої медичної допомоги:

1. Постраждалого слід якнайшвидше винести або вивести (якщо він може пересуватися сам) на свіже повітря. Рятувальники не повинні перебувати під впливом чадного газу тривалий час, бо звичайний протигаз (якщо він є) не захищає від дії газу.

2. Потрібно звільнити постраждалого від стискаючої дихання одежі (розстібнути комір, пояс), надати тілу зручне положення. Забезпечити постраждалому спокій, але при цьому слід остерігатися охолодження організму. Для забезпечення зігрівання можна прикласти до ніг гірчичники, грілку, але з обережністю, так як у отруєних СО порушується межа больової чутливості і виникає можливість отримання опіків.

3. При зупинці дихання і кровообігу провести серцево-легеневу реанімацію.

4. Головне – якнайшвидше забезпечити можливість тривалого дихання киснем, який витісняє СО з його зв'язку з гемоглобіном.

5. В легких випадках отруєння слід дати потерпілому каву, міцний чай, давати нюхати на ватці нашатирний спирт.

Навчально-методичний центр ЦЗ та БЖД
Вінницької області

